

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2616204400
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2616204400.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobcov: 1/ W. J., nar. XX.XX.XXXX a 2/ X. J., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom X. XXXX/XX, W., obaja zastúpení splnomocnencom: Advokátska kancelária LM & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Jána Rášu 793, Budmerice, proti žalovanej: F. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. K. XX, zastúpená JUDr. Ľubomírom Polákom, advokátom, so sídlom Hurbanova 18, Senica, o odporovateľnosť právneho úkonu, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 14. novembra 2019, č.k. 7C/144/2016-110, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcovia 1/ a 2/ majú voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie určil, že právny úkon Ing. G. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. K. XX a F. V. rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. K. XX, ktorým Ing. G. V. previedol spoluvlastnícky podiel v podiele 1/2 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, parcely reg. „C“, parc. č. 9963/1, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 490 m², parc. č. 9963/2, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 674 m², parc. č. 9963/5, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 124 m², parc. č. 9963/6, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 55 m², parc. č. 9963/7, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 51 m², parc. č. 9963/8, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 31 m², stavba stojaca na parc. č. 9963/5, súp. č. XX, druh stavby - rodinný dom, vedeným Katastrálnym odborom Okresného úradu Senica pre katastrálne územie O. K., na základe darovacej zmluvy V-2387/14, vklad povolený 29.09.2014, je voči žalobcom právne neúčinný. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobcom 1/ a 2/ priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o trovách konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 137 písm. d) CSP, ako aj § 42a ods. 1 a 2, § 42b ods. 1 a 2, § 116 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), keď z vykonaného dokazovania a zisteného stav veci vyvodil súd ten právny záver, že žalobe po doplnení dokazovania v naznačenom smere odvolacím súdom, a to výsluchom žalovanej a svedka G. V., je potrebné vyhovieť. V prípade žaloby žalobcov ako veriteľov na určenie, že dlžníkove právne úkony sú voči nim neúčinné, nejde o žalobu v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) CSP, ale o žalobu podľa ustanovenia § 137 písm. d) CSP o určenie právnej skutočnosti, ktorá vyplýva z osobitného predpisu (§ 42a OZ), v dôsledku čoho sa súd nezaoberal otázkou naliehavého právneho záujmu žalobcov na podanej žalobe, nastolenej žalovanou prostredníctvom jej právneho zástupcu. Tunajší súd, súc viazaný právnym názorom vysloveným a ustáleným v zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu uzavrel, že žalovaná, ktorá je blízkou osobou

dlužníka Ing. G. V., keďže je jeho matkou, hodnoverným spôsobom v konaní nepreukázala, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom obsiahnutým v darovacej zmluve zo dňa 08.08.2014, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 29.09.2014 pod č. V-2387/14, vynaložila takú relevantnú činnosť, aby ukracujúci úmysel rozpoznala, alebo sa o ňom aspoň mohla dozvedieť. Takúto činnosť žalovanej súd preukázanú nemal, pretože opakovaným výsluchom žalovanej dňa 14.11.2019, žalovaná na priamu otázku, či o dlhoch syna vedela pred uzatvorením darovacej zmluvy, uviedla, že o ničom nevedela, synovi verila. Túto výpoveď žalovanej potvrdil tiež svedok G. V., ktorý už predtým na pojednávaní dňa 17.10.2017 (č.l. 65 spisu) uviedol, že matka o exekúciách, ktoré boli voči jeho osobe vedené, nevedela, netrúfol si jej to povedať. K prevodu prišlo z podnetu žalovanej, ktorá sa domáhala toho, že chce byť výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, aby sa to nepredalo niekomu inému. Žalovaná tiež uvádzala, že vedela, že syn G. má nejaké dlhy, ale len malé a tieto dlhy sa zaplatili a už nemá žiadne dlhy (č.l. 64 spisu). Pretože žalovaná, ak chcela účinne zabrániť podanej odporovacej žalobe, by musela v konaní preukázať, že úmysel jej syna, ktorý bol preukázaný v tom čase dlžníkom žalobcov, nemohla poznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti, evidentne toto nepreukázala, neuniesla bremeno dôkaznej povinnosti, keď neponúkla súdu ako dôkaz vôbec žiadne konkrétne úkony, ktoré mala povinnosť preukázať a ktoré by svedčili, že vynaložila potrebnú starostlivosť, že úmysel dlžníka v čase uskutočnenia ukracujúceho právneho úkonu nemohla poznať. Súd bol toho názoru a považoval za preukázané, že dlh dlžníka Ing. G. V. voči žalobcom ako veriteľom nie je možné uspokojiť práve z dôvodu uzatvorenej darovacej zmluvy. Dlžník, aj keď svoj dlh spláca, spláca ho len po 60 eur mesačne, ktorá suma vzhľadom na výšku dlžníkom priznanej istiny 12.000 eur a priznaných úrokoch 100.000 eur, by bola zaplatená pri splátkach 60 eur mesačne za viac ako 155 rokov, čo je neprípustné. Dlžník od podania žaloby v roku 2016 neurobil nič pre to, aby pohľadávku veriteľov vyplatil, prípadne sa dohodol na reálnom splátkovom kalendári, ktorí žalobcovia dlžníkovi ponúkli. V dome súp. č. XX v O. K., ktorý bol spolu s ostatnými priliehajúcimi nehnuteľnosťami predmetom prevodu ukracujúceho právneho úkonu, nikto 2 roky nebýva. Dlžník pracuje v pozícii riaditeľa spoločnosti L. M. a od 07.08.2018 (podľa výpisu z OR) je členom predstavenstva L., a.s. Súd dospel k poznaniu, že odporovaným právnym úkonom sa dlžník jednoznačne zbavil majetku s úmyslom ukrátiť veriteľov, t.j. žalobcov. O náhrade trov konania sporových strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcom, ktorí boli v konaní úspešní, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Žalobcovia poukázali na tú skutočnosť, že proti dlžníkovi vedú exekučné konanie, ktoré je pomerne neúčinné a právny úkon, ktorým dlžník (povinný) Ing. G. V. previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2-ice na nehnuteľnostiach na žalovanú, ukracuje uspokojenie ich vymáhanej pohľadávky. Obrana žalovanej spočívala v tom, že dlžník konal na základe jej výslovného želania, ona konala v dobrej viere, nevedela o exekúcii a nevidela dôvod na ukrátenie uspokojenia veriteľa. Uviedla, že žiaden exekútor predmetnú nehnuteľnosť neuvádzal v súpise majetku a nebolo žiadané pojať ju do exekúcie v priebehu cca sedem rokov, pričom žalovaná predmetnú nehnuteľnosť získala v roku 2014 a túto vlastnila v celosti. Ide o rodinný dom, ktorý nadobudla spolu s nebohým manželom a v tomto dome bývala celý život. V súčasnosti vzhľadom na duševnú poruchu je trvalo umiestnená v Domove seniorov W. K.. Trvala na tom, že chce predmetný dom vlastniť a syn jej vyhovel. Bolo to s ohľadom na jej zdravotný stav a od roku 2014 sa s nehnuteľnosťou nehýbe. Predmetný dom je v súčasnosti prázdny a jej syn Ing. G. V. má tento dom v bežnej starostlivosti. Ona nekonala určite v snahe ukrátiť veriteľa, nevedela o exekúciách a nešpekuluje ďalej s domom. Poukázala tiež, že dlžník plní povinnosť a dlh spláca s tým, že dlh na istine je k dnešnému dňu vo výške 12.386 eur. Poprela, že by bol dlh cca 100.000 eur, zvyšná suma sú nabehnuté úroky a trovy. Prípadný predaj časti sporného domu určite neuspokojí veriteľa, nakoľko dom je starý, schátralý a má minimálnu trhovú hodnotu. Bola toho názoru, že súd dospel k nesprávnemu právnemu názoru a dôkazy mal vyhodnotiť v jej prospech a žalobu zamietnuť.

4. K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadrili žalobcovia, ktorí navrhli napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Nesúhlasili s odvolaním, nakoľko súd prvej inštancie vychádzal z právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v uznesení sp. zn. 11Co/213/2018 zo dňa 05.08.2019, ktorým je viazaný a správne uzavrel, že žalovaná, ktorá je blízkou osobou dlžníka Ing. G. V. hodnoverným spôsobom v konaní nepreukázala, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom obsiahnutým v darovacej zmluve zo dňa 08.08.2014, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa

29.09.2014 pod č. V-2387/14, vynaložila takú relevantnú činnosť, aby ukracujúci úmysel rozpoznala, alebo sa o ňom aspoň mohla dozvedieť. V konaní je irelevantné, že žiadny súdny exekútor nehnuteľnosť neuvádzal v súpise majetku, nakoľko pri vydaní upovedomenia o začatí exekúcie bol dlžník Ing. G. V. poučený, že nesmie nakladať so svojím majetkom. Taktiež je pre konanie nepodstatné, že nehnuteľnosť, ktorá je vo vlastníctve žalovanej, nebola doteraz predaná, zaťažená a nerobia sa s ňou žiadne špekulatívne úkony. Tvrdenie, že dlžník si plní povinnosť a dlh spláca, je síce pravdou, ale je to skôr výsmech žalobcov, nakoľko exekúcia trvá od roku 2007 a aktuálne ostáva splatiť ešte polovica istiny, úroky z omeškania a trovy exekúcie. Tvrdenie žalobcu, že dlh je cca 100.000 eur je pravdivé, nakoľko súčasťou dlhu nie je len istina, ale aj jeho príslušenstvo a na úrokoch je k dnešnému dňu dlžná suma vo výške 88.253,30 eur, čo spolu s istinou a trovami exekúcie presahuje sumu vo výške 100.000 eur a pri splátkach vo výške 60 eur mesačne sa žalobcovia nedožijú ani splatenia istiny, nie to ešte príslušenstva.

5. Dňa 13.02.2020 došlo súdu prvej inštancie doplnenie odvolania žalovanej, v ktorom poukázala na ust. § 61b Exekučného poriadku, pričom je nesporné, že právo na súdnu ochranu sa nemôže končiť vydaním súdneho rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť. V prípade, ak nedôjde k dobrovoľnému plneniu zo strany povinného, tak nastupuje nútený výkon rozhodnutia, čo je ďalšia fáza civilného procesu - exekučné konanie, v ktorom oprávnení majú výslovne dispozičné právo. Súd je však povinný skúmať aj možnosť špekulatívneho správania veriteľov, a to vyslovenie v prípade, pokiaľ dôjde k návrhu na vykonanie exekúcie - odpredajom nehnuteľnosti s veľkým odstupom času, cca sedem rokov.

6. K doplnenému odvolaniu sa písomne vyjadrili žalobcovia, pričom poukázali na ustanovenie § 365 ods. 3 CSP s tým, že na doplnenie odvolania nemôže odvolací súd už prihliadať. Uviedli, že nemali dôvod zaujímať sa o spornú nehnuteľnosť, nakoľko súdny exekútor bol ten, kto bol povinný konať v zmysle Exekučného poriadku a využiť všetky možnosti, ktoré mu ukladá, aby zabezpečil pre žalobcov uspokojenie ich nárokov. Práve syn žalovanej počas celej doby trvania exekúcie využíva špekulatívne správanie, len aby nemohol byť záväzok žalobcov nikdy splatený v celosti.

7. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7C/144/2016 je odporovateľnosť právneho úkonu.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo žalobe žalobcov vyhovie a súčasne im bol priznaný nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

10. Odvolateľka odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP] a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP]. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ust. § 191 CSP, pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktorého odporujú ust. § 195 až 210 CSP. Odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP je daný, ak súd prvej inštancie posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu, síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

11. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti, či nepravdivosti tvrdených skutočností, vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Z tejto zásady vyplýva, že

na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), potom nie je ani možné polemizovať s jeho skutkovými závermi.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedal postupu vyplývajúcemu z ust. § 191 CSP, pretože súd zobral do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, prednesov strán sporu vyplynuli, zohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá pravidlám logického myslenia. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, teda odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno mu nič vyčítať.

13. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, použil správne právne predpisy a tieto i správne vyložil a na daný skutkový stav správne aplikoval.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

16. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri ich uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/2004).

17. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I.ÚS 50/2004).

18. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo strany vyjadrovať k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (I.ÚS 97/1997, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003).

19. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotno-právne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku.

20. Už v uznesení zo dňa 05.08.2019, č.k. 11Co/213/2018-91, ktorým Krajský súd v Trnave ako súd odvolací zrušil vo veci v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 17.10.2017, č.k. 7C/144/2016-67, vyslovil právny názor, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že účelom inštitútu odporovateľnosti je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými znižuje svoj majetok (veci,

práva, pohľadávky) na úkor veriteľa. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovateľného právneho úkonu tak, ako by k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Z ustanovenia § 42a ods. 2 OZ vyplýva, že odporovateľným je taký právny úkon dlžníka, ktorý urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, pričom bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v tomto smere nesie veriteľ (žalobca). Preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti v prípade, ak dlžník realizoval právny úkon s osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117 OZ) alebo v prospech týchto osôb. V tomto prípade sa existencia ukracujúceho úmyslu dlžníka predpokladá ex lege a skutočný úmysel dlžníka pre procesný úspech žalujúceho veriteľa nie je podstatný. Rozhodujúcou skutočnosťou je ukrátenie veriteľa, teda objektívny stav, ktorý svoje právne následky neodvodzuje od subjektívneho motívu (ukracujúceho úmyslu) dlžníka. Veriteľ nesie bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno ohľadom toho, že k uspokojeniu veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky preukázateľne nie je možné použiť iný majetok dlžníka, teda že právnym úkonom ku skráteniu uspokojenia veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky, pričom ukracovanie predpokladá kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka (jeho majetok sa zmenšil do takej miery, že to ohrozuje aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku). V prípade, že dlžník realizoval právny úkon s osobami jemu blízkymi, zákon u blízkych osôb dlžníka konštruje vyvrátiteľnú domnienku, že úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa poznali; je preto na týchto osobách (ak chcú účinne zabrániť podanej odporovacej žalobe), aby v konaní preukázali, že úmysel dlžníka v čase uskutočnenia ukracujúceho právneho úkonu nemohli poznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti. K účinnému vyvráteniu tejto zákonnej domnienky (v záujme vlastného procesného úspechu) je preto nevyhnutné jednak tvrdenie žalovanej blízkej osoby dlžníka, že dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať, ale najmä preukázanie (splnenie dôkaznej povinnosti) konkrétnych úkonov vynaloženia náležitej starostlivosti. Za týmto účelom musí žalovaná blízka osoba hodnoverným spôsobom v konaní preukázať, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom vynaložila takú relevantnú činnosť, aby ukracujúci úmysel z výsledkov tejto činnosti rozpoznala, alebo sa o ňom aspoň mohla dozvedieť. Náležitá starostlivosť vyžaduje určitú aktivitu nadobúdateľa z odporovateľného právneho úkonu k zisteniu úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa v čase uzatvárania odporovateľného právneho úkonu. Na ubránenie sa odporovateľnosti preto musí blízka osoba preukázať vyvinutie takej činnosti (aktivity), pri ktorej mala náležitú snahu zistiť, či prevádzajúci nemá veriteľa, a či uvedeným úkonom sa nesnaží ho ukrátiť.

21. Na podporu uvedených záverov poukazuje odvolací súd i na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. novembra 2011, sp. zn. 5 Cdo 188/2010, v ktorom najvyšší súd ako dovolací súd uviedol, že v konaní o určenie, že právne úkony dlžníka voči veriteľovi sú neúčinné, nesie veriteľ bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno ohľadom toho, že k uspokojeniu veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky preukázateľne nie je možné použiť iný majetok dlžníka. Veriteľ nesie bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno ohľadom úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa a ohľadom toho, že tento úmysel musel byť druhej strane známy, ak však sú touto druhou stranou osoby dlžníkovi blízke, je naopak na týchto osobách, aby preukázali, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohli i pri náležitej starostlivosti poznať. Osoba dlžníkovi blízka sa môže v zmysle § 42 ods. 2 OZ ubrániť odporovacej žalobe, len ak preukáže, že o dlžníkovom úmysle ukrátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť napriek tomu, že vynaložila starostlivosť k poznaniu tohto dlžníkovho úmyslu a išlo o náležitú starostlivosť. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba dlžníkovi blízka vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa, ktorý tu bol v dobe odporovateľného právneho úkonu, z jej výsledkov poznala, t.j. aby sa o tomto úmysle dozvedela (R č. 35/2002). I v prípade, že dlžník plní uzavretím zmluvy s treťou osobou svoj morálny alebo právny záväzok, môže uzavretím zmluvy sledovať úmysel ukrátiť svojho veriteľa. Ak ide o právny úkon medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou, nemusí veriteľ tvrdiť ani preukazovať, že žalovanému musel byť úmysel dlžníka odporovateľným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy, zákon v tomto prípade predpokladá, že žalovaný o úmysle dlžníka ukrátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa vedel, ibaže žalovaný preukáže, že v dobe právneho úkonu dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa i pri náležitej starostlivosti nemohol poznať (pozri aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 26.09.2006, sp. zn. 30 Cdo 653/2006).

22. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal vecou zo všetkých vyššie uvedených hľadísk, pričom svoje rozhodnutie dostatočným spôsobom odôvodnil, odvolací súd už len poukazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP).

23. Platná právná úprava nevyžaduje, aby na každý argument strán sporu súd v odôvodnení rozsudku reagoval, prečo sa s ním nestotožnil, a hlavne nie k takým argumentom, ktoré sú pre rozhodnutie v danej veci bezvýznamné. Naopak, špecifické vyjadrenie súdu sa i z pohľadu súdnej praxe vyžaduje práve vtedy, ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie v danej veci rozhodujúci.

24. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť, a nemohol preto dať za pravdu odvolateľke. Z dôvodu, že odvolacie dôvody odvolateľky neboli opodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, ako i v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne v spore úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči neúspešnej žalovanej, z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

25. V odvolacom konaní plne úspešným žalobcom súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči v spore neúspešnej žalovanej, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

26. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).